

Eenheid in zeven kleuren

Sinds januari is het hoofdkantoor van PCM Uitgevers gevestigd in bedrijfsverzamelgebouw INIT in Amsterdam. Binnen de gegeven structuur van dit gebouw creëerde Heyligers design+projects op 15.000 m² een herkenbaar kantoor met circa 900 werkplekken. De opdracht was om de verschillende redacties een eigen plek te geven en tevens één bedrijf te maken van PCM. Het kleurrijke resultaat viel in de smaak, al moesten velen wennen aan de openheid die het transparante interieur met zich meebracht.

Terras voor het restaurant.

De toiletten kregen een kleine, rechthoekige uitbouw waar net een wasbak in past.

Alle kleuren van het kantoorinterieur komen samen in de boekenkiosk naast de receptie.

Een kleurrijke wand met schappen vol boeken is het eerste dat opvalt bij de receptie van het nieuwe kantoor van PCM Uitgevers. Het concern omvat de redacties van Trouw en Volkskrant, de boekenredactie van het NRC Handelsblad, NL20 en DAG, maar ook PCM media, de centrale uitgeverij. Om deze verscheidenheid te benadrukken, werd in het nieuwe hoofdkantoor naast de receptie een boekwinkel ingericht waar de eigen titels te koop zijn. De kleurstelling van de boekwinkel is tevens een voorproefje van het kleurgebruik op de kantoorverdiepingen. Het kantooroppervlak dat PCM in gebruik heeft bestaat uit veertien blokken die ieder plaats bieden aan circa 70 werkplekken. De blokken liggen op verschillende etages en zijn op de verdiepingen van elkaar gescheiden door een brede binnenstraat en door tussenportalen met liftschachten, toiletten en vluchttrappen. Heyligers: "Door de harde scheidingen tussen de blokken was het lastig om een samenhangend interieur te ontwerpen voor redacties met meer dan 70 medewerkers. Zo is de redactie van Trouw over anderhalf blok verdeeld. Door te kiezen voor heldere kleuren, steeds twee per blok, en deze kleuren door te zetten naar het volgende blok, wordt de fysieke scheiding van de blokken enigszins verzacht. We hebben gekozen voor zeven heldere kleuren met genoeg lichtreflectie voor een plezierige, natuurlijke uitstraling." Ook het gestreepte tapijt laat een grote variatie in kleurstellingen zien, waarbij alle kleuren in ieder blok voorkomen. De samenhang tussen de blokken is bovendien versterkt doordat het looppad niet in het midden van de blokken is gelegd, maar in het verlengde van

Een deel van de binnenstraat is ingericht als ontmoetingsplek en als terras voor het restaurant.

Op de verdiepingen zorgen luchtruggen voor een verbinding over de binnenstraat heen.

de verbinding naar het volgende blok. Daarmee ontstond tevens de mogelijkheid om het middengebied van ieder blok bijzondere functies te geven. "Het is eigenlijk een onhandig gebouw", oordeelt Heyligers over het veelbesproken ontwerp van Groosman Partners Architecten. "De etages zijn 22,5 meter diep, waardoor er op een groot deel van de werkvloer heel weinig daglicht komt. In dat middengebied hebben we dan ook in principe geen vaste werkplekken ingericht, maar archief ruimten, concentratiewerkplekken en vergader ruimten." Om de nodige kabels en leidingen weg te werken is de vloer in het middengebied iets verhoogd. Optisch wordt deze verhoging tegengegaan doordat het tapijt hier een donkerdere tint kreeg.

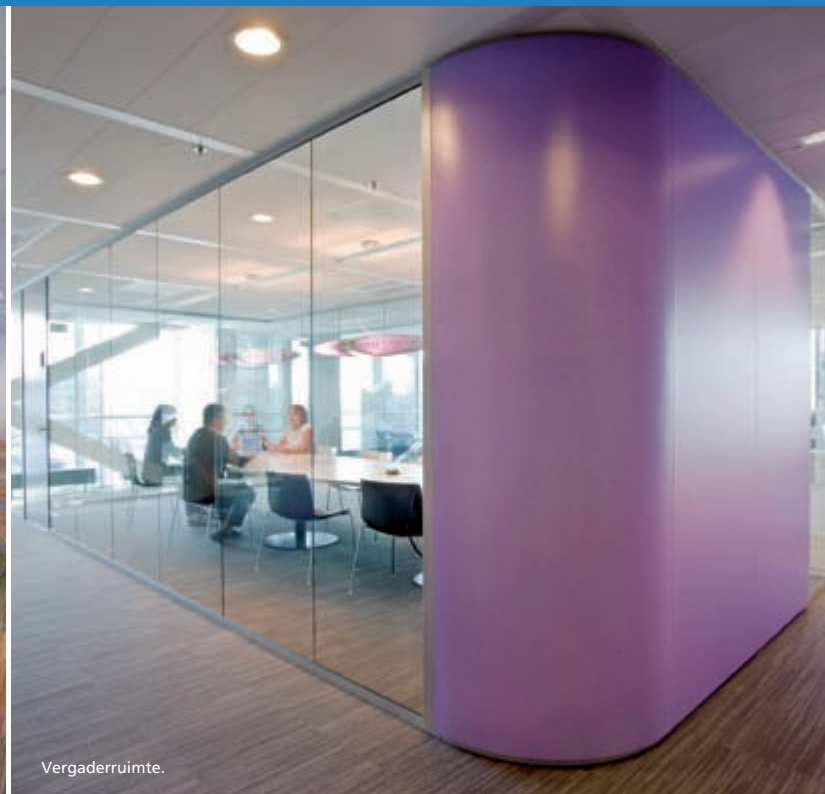
TRANSPARANTIE

Iedere redactie is voorzien van een multifunctionele serviceruimte, waarin onder meer een pantry met sta-tafel is ondergebracht. De kopieerhoek kreeg een tafel met ingebouwde papierbak en ook de postvakjes en de kapstok zijn in het interieur van de multifunctionele unit geïntegreerd. Waar kantoren of concentratiewerkplekken afgescheiden zijn van de open werkvloer, is dit zoveel mogelijk gedaan met verdiepingshoge glazen wanden. De gebruikers moesten daar erg wennen. "Die transparantie is heel mooi om te zien, maar voor ons werk niet handig", aldus Bob Witteman, die vanuit PCM optrad als 'sparring partner' voor de inrichting van het kantoor. "Een kantoortuin is lekker maar er moet ook ruimte zijn om je terug te trekken."

Die ruimte is er: op de begane grond is een reeks gesloten vergaderkamers ingericht. Toch wilden sommige leidinggevenden ook op de afdelingen niet zo zichtbaar zijn in hun 'glazen hokjes'. De Raad van Bestuur, die nadrukkelijk had aangedrongen op een transparante werkomgeving, stond bij nader inzien de optie toe om de glaswanden met folie te laten beplakken, al wensten zij daar zelf geen gebruik van te maken. Heyligers loste dit in stijl op door lichtdoorlatende folie te laten bedrukken met een structuur van tekstkolommen die doet denken aan krantenpagina's. Ook bij de inrichting van de kantoorverdiepingen was alles erop gericht de werkvloer zo transparant mogelijk te houden. Zo zijn de bureaustoelen van het type Gyroflex uitgevoerd met een netweave rug. De bureaus, die Heyligers op basis van het programma van eisen heeft uitgekozen en op een aantal punten heeft laten aanpassen, ontworpen, doen denken aan ouderwetse lessenaars: ze hebben aan de voorkant geen poten, zodat ze over de volle breedte te gebruiken zijn. De tafelbladen zijn licht gehouden om zoveel mogelijk licht naar het donkere middengebied te reflecteren. Heyligers koos echter niet voor witte tafelbladen, maar voor een iets donkerdere tint ivoorgrijs. "Witte tafels worden zwart als je veel met kranten werkt, zo leerden wij van één van de redacties." Onder de bureau's staan nergens ladenblokken. In plaats daarvan heeft iedere medewerker de helft van een halfhoge kast achter zich, met schuifdeuren die tevens dienst doen als akoestische panelen. Heyligers: "Op een redactie zitten heel veel mensen te werken, het is altijd druk en er is veel afleiding. We moesten gebruik >>

Doorlopende kleurvlakken geven aan welke delen van de werkvloer samen één redactie vormen.

Vergaderruimte.

maken van het aanwezige standaard plafond, dat geen hoge akoestisch absorptie had. Vandaar dat we als aanvullende maatregel deze kasten hebben laten maken. Ze hebben speciale geperforeerde schuifdeuren met daarachter akoestische deksen. Ook de half-hoge panelen tussen de bureau's hebben een geluidsabsorberend werking. Zo nemen we veel geluid weg bij de bron."

LOOPBRUG

De toiletten, die naast de liftkoker in het portaal tussen de blokken zijn gesitueerd, hadden oorspronkelijk wanden van gekleurd glas. Dit stuitte op weerstand bij PCM. Heyligers liet de glaswanden daarom vervangen door gesloten wanden in de oorspronkelijke kleurstellingen. Tevens maakte het ontwerpteam van de gelegenheid gebruik om de zeer krap bemeten units iets te vergroten. Aan iedere unit werd een rechthoekig blok toegevoegd, dat net genoeg ruimte biedt voor een wasbak. Aan de buitenkant steken deze kleurige blokken nu speels uit boven het tussenportaal. Boven de binnenstraat, die het door PCM gehuurde kantooroppervlak in tweeën splitst, zweeft op de vijfde verdieping een loopbrug. Die brug liet Heyligers aanleggen als directe verbinding tussen de aan de overkant gesitueerde redactie van de Volkskrant en de centrale nieuwsredactie. In overeenstemming met de industriële architectuur van bedrijfsverzamelgebouw INIT is de brug geconstrueerd uit zwarte staalprofielen en voorzien van een vloer van dragende gelaagde glasplaten.

Op de begane grond is de binnenstraat, die veel licht krijgt via een glazen dak, ingericht als 'terras' van het personeelsrestaurant. Het gedeelte van de binnenstraat dat niet meer bij PCM hoort, is afgescheiden door verticale gelaagde glasplaten, die eveneens gemonteerd zijn op zwart stalen profielen. Zo ontstond tussen de kantoorblokken in in een centraal gelegen PCM-ontmoetingsplek, die vanaf alle verdiepingen te zien is en de medewerkers van alle redacties bij elkaar brengt. De vaste banken en tafels op het 'terras' bieden ook buiten de openingstijden van het bedrijfsrestaurant een plek voor ontmoeting, overleg en informeel vergaderen. π

Legenda:

- Opdrachtgever: PCM uitgevers
- Interieurontwerp: Heyligers design+projects, Amsterdam
- Projectteam: Willem Heyligers, Sheryl Leysner, Marleen Valstar
- Projectmedewerkers: Ellen Koring, Marieke Hoogstad, Nicolet Bekker
- Project management: Re-creations, Ton Stribosch & Dennis Wijnand
- Akoestiek: Adviesburo Peutz
- Installaties: FBE
- Wanden: Interwand
- Interieurbouw: Gielissen Neos
- Verlichting: Arpalight
- Meubilair: SV, Kembo
- Vloeren: Tapijt Desso / Forbo Marmoleum / PBS verhoogde vloer
- Oppervlak: 15.000 m2 Opgeleverd: januari 2007

De receptie

